

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

77. ÅRGANG

30. JANUAR 1965

A V I N N H O L D E T :

KATOLIKK I NORDEN - HAMBURG INNBYR TIL STEVNE
- DIKTEREN I NOTRE DAME - BLIKK PÅ TIDEN - DETTE
ER TÅLMEDETS TID - DEKRETET OM ØKUMENISMEN -
LESERBREV

NR

2

NESTE NUMMER UTKOMMER 13. FEBRUAR 1965

AV KIRKENS LIV

Uken 31. jan.—6. feb.

FJERDE SØNDAG E. ÅPENB.

Epistel: Rom. 13, 8—10.

Evangelium: Matt. 8, 23—27.

«Kjærligheten er oppfyllelsen av loven.» Paulus' lære i dagens epistel er den samme som hos Jesus selv, den lære som går som en rød tråd gjennom hele kristendommens historie. Hvor lett er det ikke allikevel å falle tilbake til en religion hvor kjærligheten får sin plass blant andre bud, men ikke den absolutt første. Vi er aldri ferdig med å tilegne oss saligprisningenes ånd.

«Hvorfor er dere redde, dere lite troende,» spør Jesus sine apostler på sjøen i dagens evangelium. Ja, hvorfor? Er det ikke nettopp fordi vi har så vanskelig for å forstå en religion hvor kjærligheten er overordnet alt?

MANDAG: *Ignatius*, biskop av Antiokia og martyr. «Ved Kristus er verden kosfestet for meg, og jeg for verden» (inngangsverset): Det var Ignatius som skrev til Romerne og ba dem om ikke å søke om benådning for ham for ikke å miste en kjærkommen anledning til å dø for Kristus.

TIRSDAG: *Kyndelmessen*. «Et lys til å lyse for hedningene og en ære for ditt folk Israel.» Få symboler taler ennå så sterkt til oss som lyset. Dagens vakre liturgi får først hele sin glans når menigheten slutter opp om den og gjør den til en bekjennelse av sin tro på Kristus, verdens lys.

ONSDAG: Ferialdag. Messen som søndag.

TORS DAG: *Andreas Corsini*, biskop i Fiesole. († 1373.)

FREDAG: *Agathe*, jomfru og martyr. «Det som er svakt i verden, det har Gud utkåret for å gjøre skam på det sterke» (epistelen). Det mot som ganske unge kvinner møtte døden med gjorde et dypt inntrykk på oldtiden. Agathe har fått plass sammen med flere av dem i messens Canon (i bønnen *Nobis quoque peccatoribus*).

LØRDAG: *Titus*. «Til Titus, min ekte sønn i den felles tro, sender jeg, Paulus, min hilsen.» En helgen som har fått sitt navn knyt-

Uken 7.—13. feb.

FEMTE SØNDAG E. ÅPENB.

Epistel: Kol. 3, 12—17.

Evangelium: Matt. 13, 24—30.

«La Kristi ord bo rikelig i dere.» Epistelen er rik på formaninger, men ingen av dem vil forbli uten frukter om vi virkelig lar Kristi ord få plass i vårt sinn. Vi har hørt disse ord, gjenkjenner dem, kan sitere dem, men bor de virkelig i oss som i sitt eget hjem? Vi blir aldri ferdige med å lære av Kristi egne ord.

«Herre, sådde du ikke god sæd i din åker? Hvor har den da fått klinten fra?» Ja, hvor ofte må vi ikke stille dette spørsmål når vi ser en slik blanding av godt og ondt i de kristnes egne rekker. Men når vi oppdager at vi selv ikke er bedre, forstår vi kanskje at en fiende må ha vært på ferde og at Guds rike først helt blir å kjenne igjen når den siste fiendtlige makt er bragt til taushet.

MANDAG: *Johannes av Matbá*, grunnlegger av Treenighetsordenen som ofret seg for de kristne fanger i muhammedanske land.

TIRSDAG: *Kyrillos av Alexandria*, kirkelærer. Sentral skikkelse i det 5. århundres dogmatiske stridigheter. Han kjempet for å fastslå enheten i Kristus selv om han er både Gud og menneske.

ONSDAG: *Skolastika*, søster til S. Benedikt.

TORS DAG: *Vår Frue av Lourdes*. Det var den 11. februar 1858 Bernadette så «Damen» for første gang.

FREDAG: *De syv stiftere av Serviterordenen*. Middelalderen var en rik blomstringstid for klosterlivet, og nye grunnleggelser var hyppige. De fleste av disse ordener eksisterer ennå. Det er tilfallet med Servitterne som betrakter syv hellige menn som sine ordensstiftere. De blir feiret under ett i hele Kirken.

LØRDAG: Jomfru Marias lørdagsmesse.

tet til et skrift i Det nye testamente fortjener å bli feiret selv om vi vet lite om hans senere liv.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45	11.00 — Eng.
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.30	—
<i>Lunden kapell</i> , Trondheimsveien 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christies gt. 16, tlf. 15 410	8.00 9.00	10.30 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	8.30	10.45
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemansgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 3388	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (hver 14. dag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53 765	18.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 671	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 2779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehus</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94. Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eystein kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31.VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Hallvard Rieber-Mohn (ansvarshavende) og Age Rønning.

Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo 3.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontortid: 9—16. Lørdag: 9—14. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.

KATOLIKK I NORDEN

Diaspora er et fint, men stadig mer anvendt fremmedord — det er gresk og betyr «spredning», og det betegner fremfor alt situasjonen for de tilhengere av en tro som bor spredt ut over et område hvor en annen (eller ingen) tro eller trosoppfatning råder. Dermed er det jo sagt: Norske og nordiske katolikker lever i en ekstrem diaspora-situasjon. Vi kan forresten godt gripe til et annet og mer kjent gresk ord og si at det er en paradoks — en selvmotsigende situasjon. Så få er vi, at uventet — utenfor menighetsmiljøet — å snuble over en trosfelle, det er noe av en gave. Ikke desto mindre hører vi til den kristne hoved- og verdenskirke, millionenes og folkeslagenes, rasenes og nasjonenes kirke. Vår situasjon har derfor noe abnormt ved seg: Dette verdensperspektiv er virkeligheten. Men i det daglige er det et annet og ofte uhyre trangt perspektiv vi beveger oss i. Vi er, mer enn i kanskje noe annet av de europeiske land, «diaspora-katolikker». Det skaper nødvendigvis særlige problemer og behov.

Nå utgår fra de nord-tyske biskoper en innbydelse til stevne og fellesskap som vi gir stor plass for, i dette nummer av «St. Olav». Vi gjør det — ikke bare fordi det dreier seg om et generøst tenkt og dyktig forberedt arrangement og om en vennlig ment gestus. Men også av en rekke andre årsaker. I tråd med det ovenstående tror vi nå for det første, at norske katolikker, kanskje endog mer enn svenske og danske, har et mer eller mindre bevisst, men i alle tilfeller vesentlig behov for opplevet fellesskap og erfart samfunn med katolske kristne i et stort og vitalt overskuddsmiljø.

Tysk katolisisme er et slikt miljø. Om vi ikke visste det fra før, så viste Vatikan-konsilets forhandlinger og mange kontakter oss, at Kirken nettopp i Tyskland er bærer av mange av de beste reform-impulser og -erfaringer i vår samtids katolisisme. Av de større kulturfolk som vi tradisjonelt har hatt forbindelse med, er det tyske dét som for oss er nærmest til å formidle de nye og livsviktige verdier som Konsilet nå har åpnet for. De verdiene må og skal tilpasses og tilegnes overensstemmende med hvert enkelt folks egenart. Og den tyske egenart er i ett og annet slett ikke lik den norske. Men det er i fruktbar kontakt og kritisk spenning med særlig tysk katolisisme at vi i Norden idag trolig har de

beste konkrete sjanser til å fatte fornyelsens nedslag, ikke minst i det alminnelige menighets- og det personlige fromhetsliv. Vi har, på de fleste områder, svært meget å lære og motta gjennom et nærere samkvem med tyske katolikker. Rimeligvis har vi også ett og annet å gi, bærere som vi på vår side er av en grunnfestet demokratisk kultur og en mentalitet med sterke tradisjoner hva personlig frihet, fredsvilje og internasjonalt orientert humanitet angår.

Ansgar-stevnet i Hamburg er ikke et hvilket som helst sommer-arrangement. Vi ser det som en ganske enestående anledning til nordisk katolsk kontakt — ja som et mulig vendepunkt. Programmet er klokt lagt opp, og de to—tre junidagene, dersom de tross en litt tidlig dato kan plaseres innenfor en norsk sommerferie, vil kunne gi deltagerne et minne for livet — samt nye krefter, nytt mot, ny glede i trosholdningen. Vi oppfordrer kort sagt norske katolikker til å gjøre seg ekstra umake for å kunne reise tallrike til Hamburg. Vi tror ikke de vil angre det.

Der er ingen grunn til å fortie, at så arg- og lang-sinte som vi norske jevnt over har vært overfor nettopp Tyskland, etter en krig hvor vi tross alle våre prøvelser vitterlig slapp billigere fra det enn de fleste av Europas okkuperte folk, har det gått tregt med å få de gamle og verdifulle norsk-tyske forbindelser knyttet igjen. Heldigvis vinner de nå etterhvert i bredde. Men som katolikker burde vi her ha gått forsonlige i bresjen — medlemmer av et levende, over-nasjonalt troens og nådens brorskap som vi er. Vi lever idag i en verden der gammelt nag og nytt friskt hat er fryktelige og dødbringende krefter. Som kristne må vi tre ut av denne forbitrede og håpløse sammenheng. Vi kan blant annet gjøre det ved

(Forts. n. side)

Tysk oppgjør med fortiden: «Søningskapellet» i Dachau.

Nordmenn planlegger sin sommerferie når vinteren er som hardest, i mørke og kulde holdes det familieråd om små drømmereiser til Kanariøyene og Wien og Rhodos, eller til Tønsberg og Verdens Ende. Slik er det nok for mange i månedskiftet januar—februar 1965 også, men i år er det allerede en del av oss som forsøker å innpasse en Hamburg-tur i drømmeplanen: det store nordiske katolske stevnet der i dagene 18. til 20. juni.

Hyrdebrev fra biskopene og forskjellige små meldinger om forberedelsene har allerede vært trykket og gjort kjent, ved kirkene står det farveglade plakater med stevnets samlingsmerke osv. Nå på nyåret er vi plutselig så langt frem at vi spør etter reisedager, priser og program.

I Sverige, Danmark og Norge er komitéer og enkeltpersoner på biskopenes oppfordring allerede i gang med viktige forberedelser. Stadig fler vennskapsbånd knyttes mellom de nordtyske og nordiske menigheter, bl. a. for å gi en konkret tysk støtte til de langveisfarende gjester osv.

Da «St. Olav» gikk i trykken med dette nummeret, manglet man ennå en rekke spesielle opplysninger, men for hver dag fremover blir nå bildet og mulighetene klarere. Og først og fremst, det er anledning til å henvende seg til bestemte personer og adresser for å få «siste nytt» og eventuelt dra nytte av det hvis man vil følge med til denne store katolske samling i Nord-Europa.

Når det gjelder de unge, aldersgruppen 16—25 år, sier ungdomspresten, pastor Haeck, at hver må betale 75 DM, resten av utgiftene vil bli dekket fra tysk side. Altså 75 DM for reise, opphold, innkvartering og mat — enten man starter fra Tromsø eller i Oslo.

En betingelse er at de unge binder seg for ni dager, de blir altså lengere der nede enn de voksne. Det er lagt opp et stort program for dem, muligens blir det også en tur til Vest- og Øst-Berlin før ferden går hjemover igjen. (Hvis Berlin-turen blir gjennomført, må de unge ut med 100 DM selv, altså et tillegg på 25 DM.)

Man gjør oppmerksom på at det tyske vertskapet selvfølgelig ikke dekker lommepenger for hver enkelt. Alle

å oppsøke våre katolske brødre i Tyskland, si ja og takk til deres rundhåndede og omsorgsfulle gjestfrihet, imøtømme deres iver etter å hjelpe og stimulere; knele, be og syng vår tro sammen med dem, dele det ene brød med de mange, de talløse.

Vi vil komme rikere og sterkere tilbake.

HRM.

HAMBURG

STOC

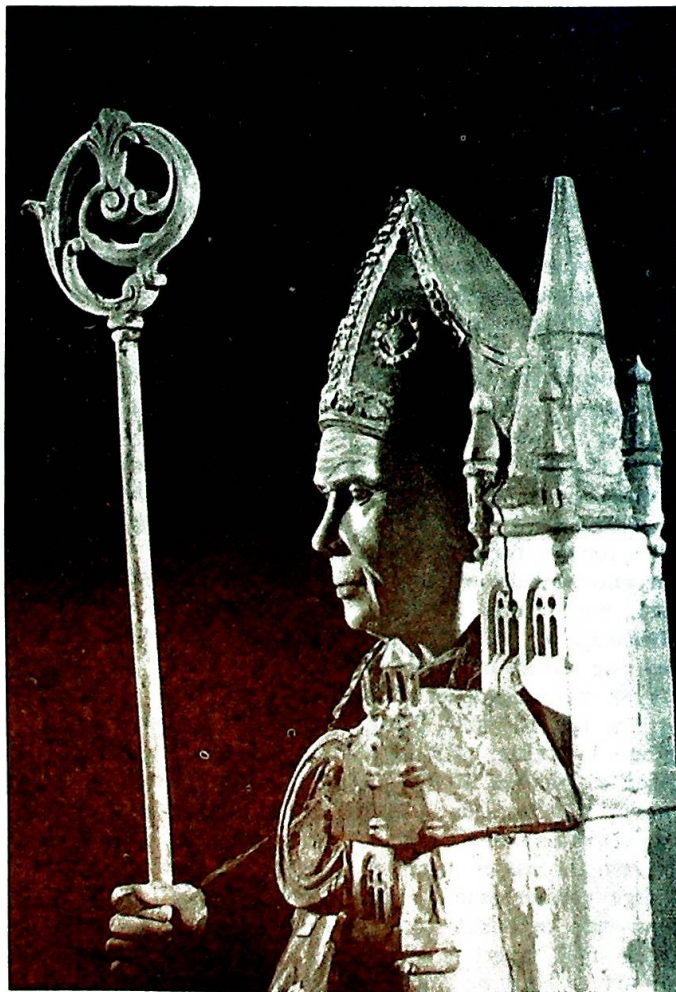
som er interessert kan melde seg til pastor A. Haeck, Akersveien 5, Oslo.

Den samlede ledelse av forberedelsene her hos oss er gitt til pastor Harald Taxt. Det er også oppnevnt en liten komité som består av tre prester og en legmann (Anders Gurholt).

Forøvrig er selvfølgelig de enkelte sogneprester engasjert i forberedelsene, bl. a. gjennom de inngåtte «fadder-skapsavtaler» med tyske menigheter.

En ting må vi understreke: det vil ikke bli gitt noen støtte til de som reiser privat. Det nytter altså ikke uventet å dukke opp i Hamburg den 18. juni, si at man er norsk katolikk og håpe på at tyskerne ordner resten. Den generøse tyske hjelp gis gjennom bestemte kanaler til menighetene eller via ungdomsforbundet.

Hvor mange regner man med vil reise fra Norge? Det er selvfølgelig høyst usikkert. På forespørsel har ihvertfall ungdomspresten sagt: «Kanskje 75 unge...». Det hele blir gjetninger, antall av både unge og mer voksne avgjøres visst som vi sa innledningsvis først nå da vi tar frem Europakartet og begynner å drømme oss gjennom februar.

Den hellige Ansgar — «Nordens apostel».
Statue i Petrikirche i Hamburg.

INNBYR OSS TIL STEVNE

FORBEREDELSE TIL ANSGAR-DAGENE I JUNI

EN DANSK PLAN

Og som en foreløbig assistanse på Europakartet gjen- gir vi noen detaljer av et brev «St. Olav» har fått fra den danske presten, pastor d'Auchamp som har ledelsen av den danske gruppen:

De regner med å reise fra København den 17. juni kl. 13.40 med ankomst Hamburg kl. 20. Jyllandsreisende: Fra Fredericia kl. 11.20, ankomst kl. 19.50.

Med hensyn til hjemreisen: Reisende til København drar fra Hamburg kl. 18.20, ankomst København kl. 23.20. Norgesreisende må overnatte før de kommer videre. Jyllandsreisende drar fra Hamburg kl. 18.32 og er i Fredericia kl. 23.02.

Pastor d'Auchamp skriver: De grupper eller enkelt- personer som måtte ønske å følge med den danske gruppe, vil få del i vår reduksjon av billettprisen. Hvis noen er interessert i å slutte sin gruppe sammen med den danske, bes det altså vennligst meddele det til meg. (Pastor d'Auchamp, Andersen Nexøvej 10, Søborg—København.)

STEVNETS PROGRAM

Så mye om de få konkrete detaljer som foreligger når dette skrives. Vi har fått det store stevneprogrammet imidlertid. Det inneholder et hjertelig velkommen til nordiske trosfeller fra biskopen av Osnabrück, dr. Helmut Wittler, Hamburgs hjelpebiskop, Johannes von Rudloff og presidenten for stevnet, prof. Josef Jacobi. Innbydelsen minner oss om St. Ansgar, Nordens apostel som døde for 1100 år siden og om mottoet for hele stevnet «Midt iblant oss». Disse dagene er ment som en enkel og styrkende trosbekjennelse for oss alle, heter det.

Torsdag den 17. juni feirer Hamburgs katolikker Kristi Legemsfest. Fredag den 18., kl. 11 om formiddagen åpnes det store stevnet offisielt på Hamburg rådhus, og den kjente teolog og skribent, prof. Karl Rahner SJ taler om «Den kristne i diaspora-situasjonen». Utover dagen kommer så arbeidsgruppene sammen til innledninger og diskusjoner om emner som familien, arbeidsplassen, menigheten og verden — alt sett i lys av mottoet «Midt iblant oss». Kl. 20 om kvelden er det «samling om Guds Ord», det er erkebiskop Heim, den Apostoliske delegat i Skandinavia som forretter.

ØKUMENISK FESTMØTE

Lørdag den 19. er det nattverd-gudstjeneste for barn kl. 9.30 om morgenen, og i byens sognekirker blir det pontifikalmesser ved de deltagende biskoper og abbeder. «Fadder»-sognene i Tyskland feirer messe med sine gjester fra Skandinavia. Efttermiddagen er avsatt til fellesmøter mellom de forskjellige deltagende nasjoner og organisasjoner. Kl. 15 er det hyggeefftermiddag for ungdommen — med orkester. Kl. 19 er det økumenisk festmøte med taler av kardinal Bea fra Rom og Senior for den evangelisk-lutherske kirke i Hamburg, Haupt-pastor D. Hans Heinrich Harms.

Søndag den 20. kl. 10 konselebrerer de deltagende biskoper messen med erkebiskop Bafile, Apostolisk Nuntius i Tyskland. Kl. 14.30 er det en høytidelig avslutning i

Stevnet åpnes i Hamburgs Rådhus, hvis tårn rager høyt opp over den gamle Hansabyen.

Hamburger Stadtpark hvor de fleste foregående arrangementer også har funnet sted.

Fredag og lørdag under stevnet blir det sørget for sightseeing og bussturer gjennom Hamburg for gjestene og det blir også spesielle film-arrangementer.

Den store fadderskaps-aksjonen som tyskerne har startet for å hjelpe oss med denne Hamburg-turen, har ett stort mål: å hjelpe flest mulig katolikker i Norden til å komme nedover til denne samling under St. Ansgar-jubileet. I stor utstrekning kan man øyensynlig regne med fritt losji hos tyske katolikker privat under oppholdet, og de forskjellige sogn får også direkte midler så man kan få støtte finansielt på annen måte.

Følgende norske menigheter har nå knyttet «fadderskapsbånd» med tyske menigheter:

St. Paul i Bergen, St. Mikael i Hammerfest, St. Ansgar i Kristiansand, St. Sunniva i Molde, St. Hallvard og St. Olav i Oslo, St. Svithun i Stavanger, St. Olav i Trondheim og Vår Frue kirke i Tromsø.

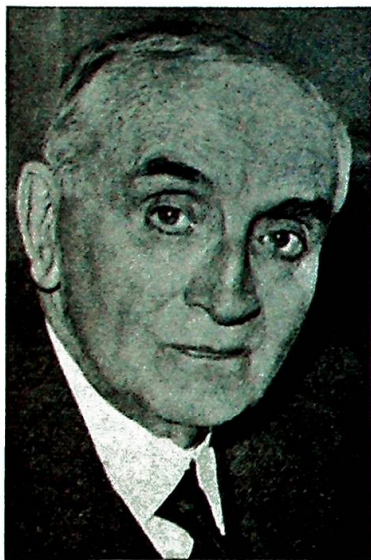
Kort sagt, store forberedelser er gjort, fra tysk side i mange måneder allerede, og som norsk kontaktperson vil pastor *Harald Taxt* kunne gi ytterligere opplysninger.

Blir De med?

A. R.

DIKTEREN I NOTRE

PAUL CLAUDEL VED TROENS DAMASKUS

Paul Claudel har skrevet et drama om konflikten i hans modne år mellom kjærligheten til én han ikke kunne få, og den tro han hadde gjenfunnet som 18-åring. Det er denne sistnevnte ungdomsopplevelse han beskriver i den tekst som her følger.

Når dette leses, møter Oslo teaterpublikum dikteren Paul Claudel, gjennom Oslo Nye Teaters oppsetning av det lyriske kjærlighetsdramaet «Når dagen vender», i Claes Gills oversettelse og instruksjon. Det er også et møte med den største og smerteligste krisen i Claudels liv, som dette dramaet gjenspeiler.

Claudels liv var langt (1868—1955) og rikt — levet i verdensformat. Både som dikter og som diplomat regner han med kontinenter — «scenen er verden» heter en berømt og typisk sceneanvisning. Han var født «bokstavelig talt i skyggen av kirketårnet» skriver han etsteds, som sønn av en provins-embedsmann og med gammelt bondeblod i årene.

Fra fjortenårs-alderen, han er da bosatt med sin familie i Paris, går hans kristne barnetro i oppløsning. Ernest Renans skepsis og det goldt anti-religiøse miljøet i hovedstadens skolevesen tar kvelertak på den bråmodne og begavede gutten: Helt opp i sin høye alder taler han med nag og bitterhet om den atmosfære som nær hadde drevet ham ut i fortvilelsen før han ennå var voksen:

«Kampen for livet begynte uforsonlig — den oversteget de svake kreftene til en fjortenåring. Jeg fant ikke noe tau å gripe fatt i. Den smule tro som jeg bragte med fra min provins, ble rykket opp med roten. Mine jevnaldrende blåste av den. Også noen av våre lærere, og dét ikke de ubetydeligste, gjorde seg lystige på troens bekostning. En flat og fett materialistisk positivisme bredte seg som harsk olje over andedammen. Den arme stakkaren som ble kastet i vannet, i dette skitne vannet som var ham inderlig motbydelig, våget av bare ekkelhet slett ikke å rope om hjelp. Hvilken hjelp, forresten? Han lukket sin munn — og sank.»

Han søker trøst og livsmot i litteraturen, og hos den symbolistiske poeten Arthur Rimbaud åpner der seg for ham en ny verden — en helt annen åndens verden, fri for gymnas- og Sorbonne-lærernes tyranniske og for-

domsfulle pedanteri. Han begynner selv å skrive. Og så kommer avgjørelsen — det Damaskus hvor han blendes — slik som han selv har skildret det i en av de mest berømte og betagende beretninger i verdenslitteraturen om hvordan troen bryter frem i et menneskesinn. Han er bare 18 år gammel — i en annen forbindelse kaller han seg selv «en oppblåst, selvgod liten idiot». I omvendelsesberetningen, som følger her, er han mer barmhjertig.

*

«Slik stod det til med det ulykkelige barn som den 25. desember 1886 begav seg til Notre Dame i Paris, for å overvære julegudstjenesten. Jeg hadde på det tidspunkt begynt å skrive, og hadde den forestilling at i de katolske seremonier, som jeg da betraktet med en nedlatende diletantisme, kunne jeg finne en egnet stimulans og stoff til et par dekadente pennekunster. I denne stemning overvar jeg, puffet og presset i folkemengden, høymessen med måtelig interesse. Senere på dagen, etter som jeg ikke hadde noe annet særskilt fore, kom jeg igjen til vespersangen. I hvite kjortler var barna i kirkekoret og elevene ved St.-Nicolas-du-Chardonnet-seminaret i ferd med å syngre det som jeg senere lærte å kjenne som *Magnificat*. Selv stod jeg oppreist i mengden, like ved annen søyle på korets høyre side, ved sakristiet.

Og så inntraff den begivenheten som kom til å bestemme hele mitt liv. I løpet av et øyeblikk ble mitt hjerte grepet, og jeg trodde. Jeg trodde, og det med en så sterk tilslutning, en slik oppstandelse av hele mitt vesen, en så kraftig overbevisning og med en visshet så blottet for noen slags tvil, at siden dengang har hverken lesning, argumenter eller alle et omskiftelig livs hendelser kunnet rokke ved troen, — ja ikke engang røre ved den. Jeg erfarte plutselig som en gjennomtrengende følelse uskylden og den evige barndom i Gud — en åpenbaring jeg ikke har ord for.

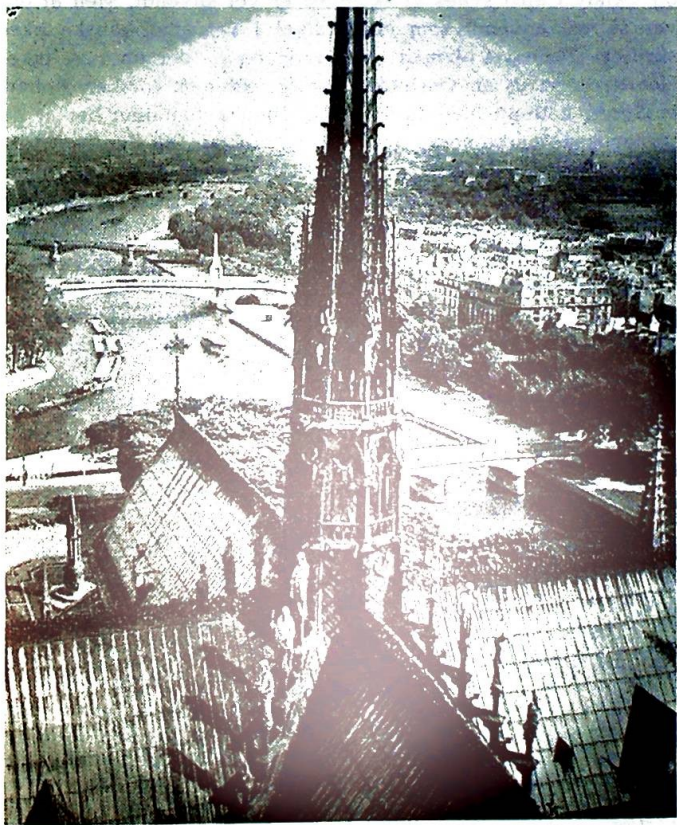
Jeg har ofte senere forsøkt å rekonstruere de minutter som fulgte dette merkelige øyeblikk. Men hver gang ser jeg en rekke faktorer som dengang det hendte utgjorde ett eneste lynnedslag, ett eneste våpen som Guds forsyn brukte for endelig å få ram på hjertet til et stakkars fortvilet barn og tiltvinge seg adgang til dets liv: «Hvor lykkelige de må være, de mennesker som har en tro! Om det nå virkelig var sant? Det er sant! Gud er til — han er her! Han er En — et like personlig vesen som jeg selv. Han har meg kjær — han kaller på meg.» Tårer og gråt overvældet meg, og den vakre julesangen «Adeste fideles» bidro sitt til å ryste mitt innerste. Det var ellers en god rystelse, men snart dro den med seg en gysende følelse, ja nesten skrekk. For min tidligere filosofiske overbevisning var uskadd. Gud hadde med forakt latt den bli hvor den var: jeg så ingen ting i den som jeg skulle forandre. Den katolske religion forekom meg fremdeles som en samling absurde fortellinger, dens prester og troende inngjød meg fremdeles en uvilje som nærmest må beskrives som en blanding av hat og motbydelighet. Det byggverk som jeg hadde reist med mine meninger og kunskaper forble stående, og jeg kunne ikke merke noen revne i det. Det som var hendt var simpelthen at

DAME

jeg var kommet utenfor det. Et nytt og veldig Vesen med fryktinngydende fordringer på det unge menneske, den unge kunstner jeg da var, hadde gitt seg til kjenne. Jeg fattet bare ikke hvordan jeg overhodet skulle kunne bringe det i samklang med noe av det som utgjorde mine omgivelser. Det eneste tilnærmede bilde på min tilstand av komplett villrede måtte være om et menneske med et eneste grep ble revet ut av sitt eget skinn og plantet i et annet menneske. Det som gikk mest imot mine anskuelser og tilbøyeligheter, det var altså det som var sant, det som jeg måtte finne meg i, enten det passet meg eller ikke. Nei! I det minste ikke uten å ha forsøkt alt som stod i min makt, hva motstand angår!

Denne motstand varte i fire år. Jeg våger å hevde at jeg sloss tappert og at kampen uten svikt ble ført til siste slutt. Jeg lot intet uprøvd. Jeg utnyttet alle muligheter for forsvar, og måtte ikke desto mindre strekke det ene våpen etter det andre — ingen av dem kunne hjelpe meg. Det var mitt livs store krise, denne strid på liv og død om hvilken Arthur Rimbaud har skrevet: «Den indre, åndelige strid er like brutal som menneskenes slag-tummel. Å hårde natt! Ennå er blodet knapt størknet på mitt åsyn!»

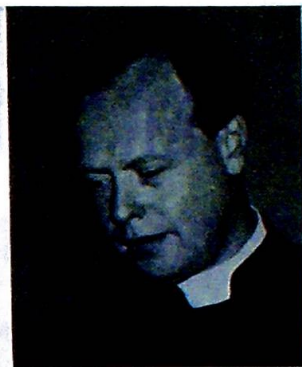
Unge mennesker, som ofte så lettferdig kaster bort sin tro, vet ikke hva det koster å finne den igjen, hvilke kvaler de må betale med for å få den tilbake. Hva som særlig holdt meg igjen var tanken på fortapelsen og på

Notre Dames spir. Claudel forble tro mot den han hadde møtt under katedralens hvelv.

TIL VATIKANET

Pastor Ivar Hansteen Knudsen er, efter anmodning fra Mgr. Dell'Acqua, p. t. stillet til rådighet for det pavelige statssekretariat i Rom, der han vil tiltre medio februar.

PRESTEVIELSE

Den 50 årige svenske fransiskaner, Agostino Lundin, ble den 6. jan. presteviet av biskop Constans Kramer OFM. Nils Leo Lundin praktiserte som psykiater i Stockholm, konverterte til katolisismen, og trådte inn i fransiskanerordenen i Assisi. Der tok han fatt på prestestudiene, men ble rammet av en sykdom som lenket ham til rullestolen.

Trass sykdommen fullførte han sine prestestudier hos de nederlandske fransiskanere i klosteret «Alverna», ble opptatt i den nederlandske ordensprovinc, og opplevde å bli presteviet der. Der var mange gjester fra de skandinaviske land og en meget stor skare ordensbrødre var med ved håndspåleggelsen.

Dagen etter, den 7. januar, feiret han sin første messe. Den ble feiret på svensk. Den danske legbror Ansgar Jensen leste opp epistelen på dansk, den norske novisen Olaf (Iver) Lykke — som i likhet med Lundin er lege — leste evangeliet opp på norsk, og på samme sprog ble prekenen holdt av pater Castricum. Nesten alle tilstedeværende, både prester og legfolk, mottok derefter den hellige kommunion under brødets og vinens skikkelser.

Pater Lundin skal arbeide i Sverige, hvor de nederlandske fransiskanere i oktober i fjor har startet virksomhet i byen Linköping.

alt det skjønne og gledelige i livet som jeg trodde jeg mistet ved slik å vende tilbake til sannheten.

Og allikevel, den selvsamme minneverdige dagen i Notre Dame, da jeg senere vandret hjem gjennom regnvåte gater som nå forekom meg merkelig fremmede, grep jeg straks en protestantisk bibel som en tysk venninne av min søster Camilla engang hadde gitt henne. Og for første gang fornemmet jeg klangen av den milde og allikevel så faste, ubøyelige stemme som siden uavbrutt har gjenlydt i mitt hjerte. Jeg kjente forsåvidt, gjennom Renan, «Jesu historie», men i tillit til denne bedrager hadde jeg ikke engang visst at Jesus selv kalte seg Guds Sønn. Hvert ord og hver linje jeg leste gjendrev med overveldende enkelhet den frafalnes skamløse påstander og åpnet mine øyne. Overbevist bekjente jeg meg med hovedsmannen: Denne er sannelig Guds Sønn. Av alle mennesker hadde han vendt seg til meg, Paul, og lovet meg sin kjærlighet. Og samtidig stillet han meg — så langt jeg ikke var beredt til å følge ham — overfor intet annet valg enn fortapelsen. Å, det var overflødig å forklare meg hva helvete var, jeg hadde sannelig avtjent min tid der. Disse få timer hadde vært nok til å vise meg at helvete, det er overalt hvor Jesus Kristus ikke er nærværende. Og hva betød hele den øvrige verden for meg, beskyttet som jeg var av dette nye, mysteriøse Vesen som hadde vist seg for meg...

BLIKK på TIDEN

EFTER OPPSKRIFTEN

■ 1965 er som bekjent valgår her hjemme — dersom vi streifer temaet, er det ikke for å bryte vår prinsipielle redaksjonelle nøytralitet når det gjelder parti-politisk stillingtagen. Så langt som til å varsle om at vi dermed går inn i et flosklenes lavtrykksområde tør vi visst imidlertid, på erfaringens grunnlag, strekke oss.

Påminnelsen om dette siste kommer ubedt over en like velment som uheldig presentasjon av en av de «radikale» stortingskandidater (radikale lesere av vårt blad får hermed en tilgode-seddel på tilsvarende forsyndelser i propagandaen på høyrefløyen!).

Lektor (ved lærerskolen i Hamar), litteraturanmelder, kulturdebattant og — altså — «radikaler» Elling Tjønneland intervjues («Dagbladet» 15. januar) av signaturen — Tehoe, og den radikalisme den arme lektor med rette eller urette tillegges, skal visst ikke bidra til en fordypet forståelse av de tallrike og veldige problemer som streifes med harelabb.

Radikalisme kan, som kjent, være et uttrykk for høyt utviklet åndelig frihet og tilpasningsevne samt levende sosial samvittighet. Som sådan har den sin uerstattelige funksjon i et menneskeverdig samfunn. Men den kan — som også alle vet — likeledes være et uttrykk for forsinket puerilitet. Likesom konservatisme vitterlig kan være en like uerstattelig sans for verdivebarelse og historisk kontinuitet samt respekt for det organiske ved menneskenes vekst inn i fremskrittet — dens avart er den reaksjonære revmatisme.

Intervjueren «våger» — leser vi med stigende forbauselse — å «fremsette på trykk» den hittil private mening, at den intervjuede «til siste åndedrag vil være en opprører, en radikaler i ordets egentligste forstand, på den måten at han velger den største motstands og den minste popularitets vei. Det har aldri vært populært å være radikal, straks blir man stemplet som anti-krist, moralundergraver, kanskje får man attpå til i presumptivt dannet og opplyst selskap høre at man er landsforræder og kommunist».

Dette er, etter vårt beste, og hva nettopp Hamar angår ikke helt uerfarne skjønn, en beskrivelse fra 90-årene. I dag turde det avgjort dreie seg om et mer komfortabelt martyrium. Ikke rettere enn vi kan se, har nettopp radikalerne og deres dogmatikk herset nokså uhemmet med både Hamar og resten av landet etter lyst og innfall siden 30-årene — denne anstrengt forfulgte positur kaller derfor på smilet. Tjønneland får ellers også selv plasert noen velkjente gjengangere i denne kosmiske rabatt-reise — endog den velbrukte «troen på livet», som en noe rundslitt hjørnestein i en ikke akkurat original eller gjenomtenkt privat-teologi:

«Forresten har jeg i det siste vært opptatt av den tanke-messige umulighet i at når Jesus sier: «Stå opp, din tro har

frelst deg» — så skulle han mene den luthersk-evangeliske tro, eller den katolske, eller den calvinistiske, osv., osv. alt eftersom. Det han egentlig mener, er ganske enkelt *troen på livet* (vår infame uthevelse!), mens de kristne foruten å opptre splittet og slynge ut anklager om vantro mot hverandre, har gjort disse ordene til troen på livet etter døden. Heldigvis kan vi spore adskillige tegn på at det mer og mer går opp for menneskene at vi har nok med å konsentrere oss om livet her på jorda».

Intervjueren og den intervjuede er skjønt og sympatisk enige om nødvendigheten av en øket utviklingshjelp — vi sier ja og amen. Førstnevnte spør imidlertid:

«Kunne vi ikke sende hjernene til utviklingslandene og godta stagnasjon i våre egne, høyt utviklede samfunn inntil vi hadde trukket utviklingslandene opp på samme nivå som oss?»

Hvilket unektelig er det rareste spørsmål vi har sett stillet i denne sammenheng — problemfylte og kompliserte. Og Tjønneland svarer, som man måtte vente, at «stagnasjon er jevngodt med tilbakegang, etter mitt syn» — de siste tre ord innevarsler forhåpentlig ikke at han vil ta ut patent på denne oppfatningen.

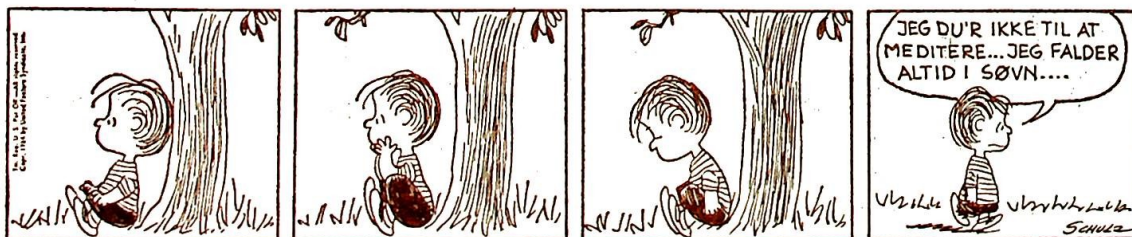
Vi vet ikke hva skjebne kandidaten får ved valgene — kanskje er det faktisk denne blanding av tiltalende folkevett, nedslitte truismes og kvikke ønskedrømmer (les hele intervjuet!) som bringer folk på Løvebakken. «La oss ikke glemme», sier Tjønneland til slutt, «at det viktigste av alle bud er: Du skal elske din neste som deg selv». Altså dog —? Akk — om han bare hadde stoppet på denne grunnsannhet. Dessverre er der mer: «Det betyr i virkeligheten ikke annet enn at du skal gi andre de samme rettigheter som du har tiltenkt deg selv».

Å jo da — det betyr adskillig annet. Og en god del mer.

TEGNESERIE OG TEOLOGI

■ Vi tilstår gjerne — det ene minuttet vi i døgnet anvender på våre yndlingstegneserier («Knøttene» — «Sørensen» og «Andy Cap») synes vi skamløst er vel anvendt. Men at det var så vel anvendt som en artikkel i det amerikanske ukeskriftet «Time» (1. januar) kan tyde på — det ante vi ikke. Her lærer vi at en visstnok alvorlig teologisk forsker, Robert L. Short, nettopp har utgitt en hel liten avhandling om at de veslevoksne barna som Charles Schulz tegner, de som i «Aftenposten» kalles «Knøttene», i «Politiken» «Radiserne» og i hans hjemland «Peanuts», og som er oss en daglig kilde til morskap med sine miniatyr-nevrotisk opplevde søsken-problemer, egentlig er uttrykk for — kristen teologi!

Tegneren bak serien, avslører Short, er legpredikant i en av de mange amerikanske former protestantisme, og med adskillig logikk (og humor) påviser Short at bak denne vesle verden ligger hele doktrinen om arvesynden — ja at «Knøttene» egentlig minner om den gamle profetiske litteratur, i sin sans for de menneskelige bestrebelsers fallitt og sin dype mistenksomhet mot menneskenaturen. Alt dette i vesener som ellers «sjarmerer oss i senk, enten det nå er det alltid skuffede håpet om sportslige bragder og anerkjennelse, Beethoven-dyrkelsen, tryggheten ved en lat hvalpetilværelse på hundehusets tak eller — for yngstemann — trøsten i en alt forsonende «sutteklut», som røber deres svakhet.

«Knøttene» - et møte med «det falne menneskes lodd» eller ikke? Robert L. Short sier ja. Gjør han narr av oss?

Her smiler en jo. Men Short gir seg ikke.

Han ser det festlige småfolket vandrende under intet mindre enn hva kardinal Newman (i en helt annen sammenheng!) kalte «en slags fryktinngyðende katastrofe helt tilbake i vår opprinnelse», og ute av stand til å «være på høyde» med problemene i sin vesle verden. Vi ler, sier han, av en fire-åring som over sin «suttekjut» betror oss at «bare dette vesle stykke lerret skiller meg fra totalt nervøst sammenbrudd» — våre voksne klisjeer blir latterlige på det alderstrinn. De blir også avslørt, sier Short — riktig ironisk er Schulz videre mot bestemoren som vil vende pjoekken fra sin trøstende kjut, men selv drikker 32 kopper kaffe pr. dag! Kanskje er Schulz ironisk ute etter amerikenerens velkjente hang til «praktisk» og «effektiv» religion og såkalt «positive thinking», som når han lar sin vesle pilt si, i sitt dypeste stemmeleie: «Jeg føler og tror at jeg kan få denne dragen til å sveve» — og så lar ham ende i en hysingfloke.

Sannelig knytter ikke Short komedien og viddet i Schulz' figurer til selveste Søren Kierkegaard, og aner gjennom dem «et essentielt kristent syn på tilværelsen». Holder han oss for narr? Det må han gjerne — bare han nå ikke også får doktorgraden på det!

SMILET

I pater Damian van Hoorn har Kristiansandsavisen med det deilige arkaiske navn «Fædrelandsvennen» (men derimot en meget moderne redaksjon!) en særpreget og allsidig kulturmedarbeider. I en presse der skillestreken mellom søndagsbetraktningen og den almenmenneskelige og kulturelt engasjerte artikkel ofte kan være sørgelig tykk, bringer den nederlandske humanisten inn et streif av åpenhet og bredde i verdisynet som visst ikke er uvelkomment.

Nylig (7. januar) skrev han en fin liten betraktning over smilet og gleden i kristendommen:

«Kristne mennesker er fortrolige med ord som nåde, synd, kjærlighet, himmelriket og verden. Men ord de er fortrolige med, blir ofte klisjeaktig brukt. Derfor er det godt at vi av og til blir konfrontert med livet for å oppdage på nytt hva våre kristelige ord egentlig innebærer.

En slik konfrontasjon var for meg det smil jeg så en gang på en døendes ansikt. Dette smilet sa meg bedre hva kristelig glede egentlig er enn en preken kan gjøre det. Jeg kjente ikke den døende. En fransk bonde i nærheten av Grenoble kalte meg inn for å bistå en ung kvinnelig student som hadde falt ned i en fjellkløft. Piken var hardt såret.

Jeg hadde nettopp begynt å tale til henne da hun åpnet øynene sine og sa: «Jeg er ikke redd for å dø. Alt er nåde. Også mitt fall». Mer enn disse ord traff meg det smil som ga pikens ansikt noe av en uforståelig glede.

Disse ord og dette smil fra en ung, livsglad pike i en slik situasjon kan ikke være en teori og heller ikke en drøm. Her har vi et naturlig livsekte vitnesbyrd om kristelig glede. Liv og tanke har funnet hverandre i en fullkommen enhet.»

van Hoorn nevner hvordan dette kom ham i minnet da han så Ingemar Bergmans film «Nattvårdgjästerna», der en prest sier han mistet troen på Gud da hans hustru døde. Her var Gud en garant for en glede der det jordiske og kristne var oppfattet som en selvfølgelig enhet — her var troen praktisk talt en slags livsforsikring. I stedet kan troen i et menneske være den ene makt som roper «ja» til en mening når alt annet i oss roper «nei» til det absurde. Gud var ikke den som hindret det dødelige fallet. Han var hånden som samlet opp det lemlestedet legemet i en kjærlighet større enn døden.

Her glimter det jo i en evig sannhet — en sannhet for hverdagen og opplevet gjennom den.

Frater Candidus.

«SEANSE OM ETTERMIDDAGEN»

Myra (Kim Stanley) og Billy Savage (Richard Attenborough) — savn, åndemaning, desperasjon og forbrytelse. Men en god film.

Myra Savage er aldri kommet over sjokket ved at hennes eneste barn var dødfødt. I hennes sykkelig oppspilte fantasi lever «Arthur» sitt eget liv — hun blir spiritistisk medium og samtaler med ham under «seanser» i et riktig dystert victoriansk hus i en London-forstad, der fem-seks like utroste mennesker kommer sammen og holder hverandre i hendene rundt et tent voksllys, for å treffe sine avdøde gjennom Myras transer. Billy, hennes mann, blir taust og viljesvakt trukket inn i noe som, med spiritismen som middel, beveger seg fra nevrosen til sinnssykdommen, og fra denne siste inn i forbrytelsen: Myras «evner» skal bli klargjort for alle, ved at hun «ser» et kidnappet barn, når politiet og foreldrene står i hjelpeløs angst for dets skjebne. For sikkerhets skyld lar hun Billy kidnappe barnet og gjemmer det i deres eget hus, efter en glimrende tenkt plan.

Det lyder dystert, sykt og vilt usannsynlig.

Et ypperlig team britiske filmfolk makter ikke desto mindre å gjøre denne intrigen i «Seanse om ettermiddagen» gripende,

(Forts. n. side)

FOLKWAYS

det verdenskjente amerikanske grammofonselskapet er nå representert i Norge ved

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1.

Tlf. 42 31 70.

Plater med autentisk folkemusikk, jødiske, muhammedanske, buddhistiske o.a. religiøse seremonier. Illustrerte brosjyrer med de fleste platene. Kom og hør og se! Be om lister!

interessant og troverdig. Det oppnås med en nitid realisme hva miljø og mennesketyper angår, en intelligent kameraføring, en utstudert rytme i fortellingen og fremfor alt: ypperlig spill i hovedrollene. *Richard Attenborough*, som også er filmens produsent, og har vist oss et stort register som skuespiller (nylig som en fremragende skildret engelsk underoffiser i et utviklingsland!), tolker den hjelpeløse Billy Savage, med en sterk indre spenning mellom hengivenheten for den forstenede søvngjengerske-hustruen og egen sunn fornuft og hederlighet. Men filmen bæres fremfor noen av *Kim Stanley* som Myra Savage — en mesterlig studie i galskapens hyppige blanding av sviktende virkelighetssans og tvingende logikk. Hennes intelligente, menneskelige spill interesserer hvert minutt, med sine hundre nyanser — sjelden ser en på lerretet en «ekstrem» menneskeskjebne så gjennomlyst av forståelse, så sannsynliggjort innover grensene til det fantastiske.

Og spiritismen, med dens medier, borddans og planchetter? Eldre lesere husker vel dens sensasjonspregede oppsving i Norge i 20-årene — importert fra land hvor millioner av mennesker var utrøstelige over at deres sønner lå døde igjen på slagmarkene, og hvor mange desperat i tusmørket rakte en hånd ut over avgrunnen mellom liv og død, i håp om å møte en annen. Hos oss synes Køber-sak og noen pinlige avsløringer av humbug-medier å ha gitt spiritismen dødsstøtet — vi vet i dag ikke om noen «seanser» praktiseres her hjemme. Men i England — spøkelseslandet — lever den visst enda. «Seanse om eftermiddagen» gir et merkelig, uhyggelig glimt av et særpreget miljø der håpet — den seigeste av de menneskelige egenskaper — kan føre mennesker til katastrofen.

X.

velg riktig tobakk

mild og moden
aromatisk og velsmakende
SKANDINAVIAS MEST SOLGTE TOBAKK

TIEDEMANN'S GUL

Konsilet har satt i gang en dyptgående fornyelse i Kirkens liv. Enten det gjelder liturgi, sjelesorg, misjonsarbeide eller teologi åpner det seg for oss nye veier hvorpå Kirken forsøker å svare på de utfordringer som reises av den verden den er sendt til og som den har til oppgave ikke å fordømme men å frelse. Men det blir nødvendig med minst ti år for at de retningslinjer Konsilet har trukket opp kan bli omsatt i virkeligheten i verdens forskjellige deler. Vi må regne med både forsinkelser og motstand. Noen blant oss vil da være fristet til å være utålmodige eller til å ergre seg over at tingene går så langsomt. De må forberede seg til standhaftig tålmodighet og til et realistisk syn på det som foregår. Samfunnslivet utvikler seg etter lover som ligner mere de lover som gjelder i biologien enn dem som gjelder i mekanikken. Det er gjort på noen timer å skifte ut en motor på en bil. Slik går det ikke med levende vesener. Man kan provosere visse prosesser, fremskynde en vekst eller en utvikling men alt tar sin tid, og rikelig. Kirken er også et samfunn, ledet riktignok av den Hellige Ånd; den fungerer som et samfunn, med tiden som en viktig faktor. Og her kommer dessuten kjærligheten som er Kirkens indre sjel med sine nye krav. Kravet om å bevare enheten, om å unngå enhver splittelse, ja ethvert sår. Kjærligheten blir da tålmod og dette broderlige tålmod gjenspeiler Guds faderlige tålmod med oss alle.

Et eksempel: vi går unektelig mot en ny type gudstjenester; noen har allerede opplevet dem med glede både her hjemme og i utlandet. De kan synes det er vanskelig å komme tilbake til de gamle «konvensjonelle» former, de protesterer og ergrer seg og kan være fristet enten til å gjøre opprør eller til å bli helt passive. Men dette er reaksjoner som ikke er den voksne kristen verdige. Tålmodet er en aspekt av den sjelsstyrke et kristenmenneske skal ha.

Utålmodigheten frister ikke bare de som er vendt mot fremtiden, men like meget de som med rette er bundet først og fremst til fortiden. Historien går forttere og forttere, menneskenes mentale univers og deres livsform forandrer seg flere ganger i løpet av et eneste liv. Det som før foregikk i løpet av en fire-fem generasjoner foregår nå i tidsrommet mellom en manns fødsel og hans død. Mennesket må mer enn noensinne lære å utvikle sin tilpasningsevne for å stå i det rette forhold til situasjonen slik den faktisk er blitt. Det er en virkelig stor prøve for mennesker for hvem de dypeste verdier var knyttet til et sett vaner og skikker. Noen er urolige, og det kan forstås, for utviklingen har sine faremomenter og man kan risikere å miste visse verdier når man tar bort, uten å erstatte dem, en del former og vaner som vernet om dem. Ikke destomindre må man fastholde at de fundamentale verdier ikke er bundet til en bestemt historisk realisasjon, de kan like godt virkeliggjøres i nye og uhørte former, om nye tider krever det.

Denne tilpasningsevne er ikke et spørsmål om alder. Konsilet har gitt oss på det punkt et overbevisende vitnesbyrd. Det ble innkalt av en gammel mann med den faste og klarsynte vilje til å holde en nødvendig åjourføring, det ble gjennomført av en forsamling kardinaler og biskoper som de fleste av dem var av ganske høy

MODETS TID

alder. Det er altså et spørsmål om åpenhet og innsikt. Det er et spørsmål om man er i stand til å skjelve mellom de fundamentale verdier og deres historiske former, om man er i stand til å være fri i forhold til vaner, så ærverdige de enn måtte være, og til den mentale komfort som de skaper. Det er når det kommer til stykke et spørsmål om evangelisk fattigdom: alene den som er fattig i sitt hjerte er fri, alene han er åpen for Åndens gave, for ham som fornyer jordens åsyn: «Hvor Herrens ånd er, der er frihet.» (11. Korint. 3, 17.) Kirken er den eneste menneskelige institusjon som har denne evne, for som Kristi brud er den alene om å ha hans Ånds fylde.

Gjenstår selvfølgelig de troendes forskjellige innstilling og smak. Lett er det ikke å gi avkall på en rekke ting man var blitt fortrolig med. Lett er det ikke å ak-

septere nye uttrykksmåter og nye former. Her og der kan det bli en del famling. Rom ble ikke bygget på en dag. Her kan man igjen bli grepet av tvil eller utålmodighet. Men tilliten er størst hos dem som har kjærlighet til Kirken og til dens ledere. Om vi skulle være fristet til å forbauses eller til å forarges eller til å trekke på smilebåndet, som jødene i Jerusalem Pinsemorgen, skal vi huske på at Kirken nettopp er i ferd med å oppleve en ny Pinse, hvor Herren på ny sender sin Ånd over sine disipler og hvor han krever av oss at vi skal omvende våre hjerter i ydmykhet og lydighet mot «hva Ånden har å si til menigheten».

J. K.

KATOLSK FORUM

bringer først i neste nr. sitt program for vårsemesteret.

Igen i 1965 arrangerer vi for katolikker en

Påskerejse

med fly til

DET HELLIGE LAND

Scanair DC-7C fra SAS

Reiseleder: Viceprovincial for dominikanerordenen i Norden,
pater P. Grégoire O.P., Ordrup

Da man på grund af de israelske og skandinaviske luftfartsmyndigheters forbud ikke kan flyve med charterfly til Israel går rejsen i 1965 til

Ægypten: *Cairo* (Nationalmuseet, Salah el-Din citadellet, Alabastmoskeen, Khan al-Khalil bazarerne m.m.), *Pyramiderne* og *Sfinxen*.

Jordan: *Jerusalem* (Via Dolorosa, Den hellige Gravs Kirke, Tempelpladsen, El Aqsamoskeen, Klippemoskeen, Grædemuren, Palæstinske Museum, Oliebjerget, Pater Nosterkirken, Getsemane Have m.m.), *Nablus* (Jakobs Brønd, Samaritanske Synagoge m.m.), *Sebaste, Betlehem* (Fødselskirken, Rakels Grav, Hyrdernes Mark m.m.), *Jordanfloden, Jeriko, Tell es Sultan, Døde Hav, Khirbet Qumran* m.m.
Langfredag deltagelse i processjonen ad Via Dolorosa.

Syrien: *Damaskus* (Lige Gade, Ananias' Hus, Ommayad moskeen m.m.).

Libanon: *Baalbek, Beirut.*

Athen: Rundtur i byen, besøg på Akropolis og frokost i Piræus.

5. april til 20. april — N.Kr. 2 765

I PRISEN ER INKLUDERET: Flytransport Kastrup-Cairo-Jerusalem og Beirut-Athen-Kastrup. Ophold på 1. kl. hoteller med helpension. Alle udflugter og rundture, visum, alle lufthavnsafgifter (også i Kastrup), syge- og hjemtransportforsikring samt alle entréafgifter. Ikke inkluderet er: Drikkevarer til måltiderne.

Forlang program hos

ABSALON

NORDISK KRISTEN REJSETJENESTE

Vandkunsten 4, København K. - Telefon: Byen 9108

Eneste danske specialbureau for flyverejser til Bibelens lande.

LESERNE SKRIVER

Kvinnens
stilling
i kirken

Herr redaktør.

Problemene omkring kvinnens stilling og status i verden i dag, er mange og de finner vanskelig sin løsning. Det samme gjelder spørsmålet om kvinnens stilling i kirken.

Om de katolske kvinner hevdes det alltid at de innenfor ordenslivet har et rikt felt til utfoldelse og innflydelse. Ingen vil være uenig i at de kvinnelige ordener har utrettet og fortsatt utretter store ting. Det er også riktig at disse søstre ofte løser sine sosiale oppgaver på selvstendig vis innenfor sitt område. Men når det gjelder selve kirkens ledelse og utvikling, er disse ordensgruppers direkte betydning liten.

Kanskje vil man si at slik var det før, med kirkens nye kurs skal det — som så meget annet — bli annerledes. Mon det. De katolske kvinneordeners aktuelle situasjon er preget av liten tilgang på nye søstre. Det moderne menneske synes sjelden å finne mot til å velge et liv i skjult forsagelse. Resultatet er at i disse katolske innsatsgrupper er gjennomsnittsalderen høy og arbeidsbyrden stor, for oppgavene som skal løses er ikke blitt mindre. En

(Forts. n. side)

systematisk undersøkelse av verdens kvinnelige ordenssamfund ville sikkert avsløre en betydelig overanstrengelsestilstand, rent fysisk, rent generelt. Dette katolske folk har nok med å leve sin religion, men blir, på få unntagelser nær, for det meste en del av den «tause kirke».

Den geistlige stand er lukket for de katolske kvinner. Det er så sin sak. Men kuriøst er det at selv gudstjeneste-utøvelsens nederste trinn slipper ikke personer av kvinnelig kjønn til.

Personlig opplevet jeg for noen år siden en katolsk diskusjon hvor det spørsmål ble ventilert hvorfor ikke piker like så vel som gutter kunne brukes som ministranter ved gudstjenestene. Tilstedeværende prest (han var endog dominikaner!) ytret den innvending og betenkelighet at hvis piker skulle ministrere ville dette sannsynligvis virke forstyrrende fordi både de selv og menigheten ville bli for opptatt av hvordan de tok seg ut!

Denne episoden som kunne være egnet til å anskues humoristisk, avslører igrunnen en fundamental vanskelighet som hele kvinnesaken har å kjempe med, nemlig den at kvinnen i våre samfund — og altså også i den katolske kirke! — først og fremst, eller i alle fall alt for meget, oppleves som et fremtonings-vesen — hvordan hun tar seg ut, mens dette med hennes sjel og personlighet og innsatsverdi ellers sleper sørgelig efter.

Kanskje det gikk an å stille dette forslag til vår kirke, at den gjorde den ene lille begynnelse med å stille gutter og piker likt på dette trinn, og lot også pikene lære å ministrere altertjenesten. Ville det nytte?

Når det gjelder den enslige, ugifte kvinne opplever man ofte hos kirkens prester en merkelig ta-fatt holdning. De vet liksom ikke hvor de skal plassere dette vesen i systemet. Men det ender oftest med en trøst til den ugifte — hun kan da sakens finne seg en oppgave allikevel. Også denne formulering rører ved et kardinalpunkt i vurderingen av kvinnen. Er hun et menneske hvis liv og livsutfoldelse er verdifull i seg selv, eller er hennes berettigelse først og fremst å leve for en oppgave av huslig, tjenende, kanskje pleiende art?

Overfor dette spørsmål nytter det ikke med fraser og festtaler. Følgende spør-

mål må stilles: har vi overvurdert kvinners behov for å være tjenende ånd, for å ofre seg i stell og pleie av andre til fortrenghet for utfoldelse av andre iboende krefter? Romantiserer vi — ikke minst på religiøs basis - morsfunksjonen? Har denne funksjon for moderne kvinner mindre varig verdi som inspirasjons- og kraftkilde? Og: er den forandring i kvinnens stilling som det industrialiserte samfund har ført med seg, til kvinnens eget beste, betyrd den reelle muligheter til forløsning av skjulte krefter i kvinner, eller betyr den i virkeligheten nye byrder lagt på en allerede fra før belastet del av menneskeheten? Og i tilfelle det siste — hvordan skal overbelastningen avverges?

Når det gjelder den gifte kvinne har katolsk debatt gitt spørsmålet om «pillen» sensasjonspreget publisitet. Det som skjer ved bruk av «pillen» er at kroppen tilføres et ekstra tilskudd av bestemt hormon som griper inn i kvinneorganismens naturlige sykluspregede funksjoner. Syklus stanses på et visst punkt slik at kunstig ufruktbarhet inntreffer, men — som man håper — bare temporært. Hormonforskningen er full av uløste problemer og ikke vet man med sikkerhet hva den

hormondirigerte sterilitet kan føre til på lengre sikt, om den kan ledsages av emosjonelle omstillinger — frigiditet eller andre nervøse utslag, og om den kan bety noe for faren av å øke visse kreftformer i kvinnelige organer. Det kan jo derfor hende at vesentlige nye metoder senere vil utvikles. Kirkens holdning til det prinsipielle spørsmål om prevensjon kan legaliseres, må vel derfor ikke knytte seg til en bestemt teknikk, men til en vesentlig omvurdering av synet på menneskelivet og på ekteskapet.

Vil kvinnene få større innflydelse i den katolske kirke gjennom den annonserte større betydning som legfolket skal få, og hvor da mann og kvinne skal stilles likt? En viss pessimisme er uundgåelig. Legfolkets aktivitet i kirkelig henseende avhenger ikke bare av dem selv, slik som

(Forts. n. side)

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet	}	Bergen
St. Franciskus Kirke		
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hamar
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke	}	Tromsø
St. Mikael's Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Trondheim
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tønsberg
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke,	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg
St. Olavs Klinik		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 3. februar: Medlemmene tar del i aftenmessen i St. Olavs kirke kl. 19.

Deretter samvær i foreningslokalet.

GENERALFORSAMLING

Alle katolske damer er velkommen.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prospekt.
P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

Vi takker alle

som har funnet postgiroblanketten i nr. 1 og betaler sin kontingent i disse dager. Men vennligst skriv navn og adresse TYDELIG!

ST. OLAVS EKSPEDISJON

man nok kan få inntrykk av i artikler og prekenes f. t. Vel så meget er her avhengig av i hvilken utstrekning den katolske *geistlighet* er rede til å møte legfolkets meninger og opinionsyrtringer med åpen og positiv holdning. Faren er unektelig tilstede for at det ikke så meget er egne og ev. avvikende meninger som ønskes fra legfolket, men heller en mest mulig elastisk føyelighet overfor forslag og forandringer som den geistlige stand selv fremmer. Og på legfolkets side vil faren være enorm for at frimodighet vil mangle til å hevde synspunkter som man er redd prester ikke vil billige. Og hvor vil det da bli av det aktive samarbeid som konsilsfedre i alle fall har uttalt ønsket om å få istand?

Kvinnen har tiet så lenge i forsamlingen, så altfor meget kan man vel på lang tid ikke vente seg for nyorientering på dette hold.

I den vestlige verdens samfund er kvinnens stilling i dag både vanskelig, uklar og usikker. Den katolske kirkes talsmenn synes ikke enda å ha vesentlig nye vurderinger og løsninger å fremsette. Men kanskje er det heller ikke kirkens kall og kallelse å finne løsningen på kvinnesakens nuværende konfliktsituasjon?

Borghild Krane.

«Gudsbevis»

Herr redaktør.

Under denne overskrift (i gåseøyne) kritiserte W. H. («St. Olav» 19. des.) min lille brosjyre om «Guds eksistens bevist av fornuften». Jeg hadde ikke bedt om noen anmeldelse, men når man likevel ønsket å si noen ord om den i «St. Olav», hadde jeg håpet på en mindre negativ kritikk W. H. betegner brosjyren som en «popularisering av en tidligere hyppig brukt apologetisk traktat». Hvilken «traktat» han sikter til, vet jeg ikke. Hvis han mener de tradisjonelle gudsbeviser, er det riktig, men da må bemerkes at disse slett ikke bare hører til en tidligere apologi. Det er nok å henvise til Ny-thomismens blomstring i den nyere tid, hvor gudsbevisene spiller en stor rolle. Anmeldelsen artet seg nærmest som en kritikk av at jeg har villet fremføre konkrete og for fornuften overbevisende gudsbeviser. Misvisende i så henseende er hans henvisning til Vaticanum I og Thomas av Aquino. Vatikanerkonsilet, som lærer at «den ene og sanne Gud med sikkerhet kan kjennes av den naturlige fornuft gjennom de skapte ting», forutsetter at den naturlige fornuft kan finne virkelig sikre beviser på Guds eksistens i de skapte ting. Også Thomas lærer at Guds eksistens virkelig kan bevises av hans gjerninger (sml. P. I, q. 2, a. 2, som har som overskrift: «Om hvorvidt Guds eksistens kan

bevises»). I den følgende artikkel 3 formulerer Thomas sine kjente «fem veier», som han innleder med disse ord: «At Gud er til, kan bevises på fem måter». Han oppfatter altså veiene som beviser.

Hva mener W. H. egentlig når han sier at de fem veier hos Thomas «står i et teologisk trossperspektiv»? Vil han si at de naturlige gudsbeviser bare har beviskraft for dem som allerede gjennom den overnaturlige åpenbaring er kommet til troen? Men det er nettopp dette som Vatikanerkonsilet og også Thomas vil benekte. Konsilet (cap. 2) og Thomas (P. I, q. 1, a. 1) lærer nok at uten den overnaturlige åpenbaring ville de fleste mennesker vanskelig ha kunnet nå til en sikker gudserkjennelse som ikke er blandet med villfarelser. Men de forkaster den oppfatning at den overnaturlige åpenbaring er absolutt nødvendig til å bevise Guds eksistens. Det gamle uttrykk «Fides quaerens intellectum» (Troen som søker rasjonell forståelse) betyr ikke at det ikke gis noen rasjonell religiøs forståelse uten den overnaturlige åpenbaring. Ikke minst i vår tid, med dens tiltagende ateisme, er det nødvendig også å betone den naturlige gudserkjennelse, slik som også Bibelen gjør (sml. Rom. 1, 20). Vi takker Gud for den overnaturlige åpenbaring. Men la oss også takke ham for den naturlige åpenbaring (Guds tale til «Abraham, Isak og Jakob») ville sikkert ikke være så sterk hos mange mennesker, hvis Guds eksistens ikke også kunne kjennes av fornuften.

J. v. d. Burg.

<p>KJENTE FREDRIKSTAD- FIRMAER</p>	<p>Norske Fina ^{A/S} Bensin - Petroleum - Fyringsoljer - Smøreljer FREDRIKSTAD TLF. 5 820 TØNSBERG > 12 371</p>	<p>ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad</p>
<p><i>Andr. Panne</i> Kontormaskiner - Kontorutstyr Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945</p>	<p><i>Fredrikstad Glassmagasin</i> TLF. 1662 - 2062</p>	<p>Byens spesialforretning <i>Olsson</i> TAPÉT OG GULVBELEGG Agentgt. 2 - Tlf. 17 080</p>
<p>KÅRE KRISTIANSEN Fiskeforretning Telefon 13 190</p>	<p>EDVARDESEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 11 220 - Fredrikstad</p>	<p>HELENE ANDRESEN KJØTT- OG PØLSEVARER Glemmengt. 3, 4, 5. Tlf. 12 131 og 12 031</p>
	<p>O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840</p>	
<p><i>Engeset & Larsen</i> MANUFAKTUR EN GROS - EN DETALJ FREDRIKSTAD</p>		

FINN D. THORN:

KONSILTEKST OM KRISTEN ENHET

DEKRETET -OM ØKUMENISMEN- I NORSK OVERSETTELSE

Det er ikke så svært lenge siden at en økumenisk innstillet katolikk risikerte å bli betraktet som en noe suspekt person, nærmest en slags «halv-protestant». En slik undervurdering av en økumenisk holdning kan føres tilbake til to hovedårsaker. For det første ble den økumeniske bevegelse sett på som et

Det annet Vatikankonsils dekret

Den katolske kirke og de kristnes enhet

i norsk oversettelse med forord av
biskop JOHN W. GRAN

ST. OLAV FORLAG
Akerveien 5, tlf. 42 31 70
Kr. 5.—

vesentlig protestantisk anliggende, fremkommet av splittelsen innen den protestantiske kristenhet. Siden den katolske kirke hadde *bevart* enheten, trengte den ikke å være med i noe arbeid for å gjenopprette den. En katolsk «økumenisme» kunne bare gå ut på å få de splittede kristne til å innse sine misgrep og feiltagelser, så de vendte tilbake til den katolske enhet.

Men dermed rører vi ved den annen årsak til en katolsk undervurdering av den økumeniske tanke og holdning: mangel på forståelse av selve økumenismens vesen. Økumenismen er ikke en bevegelse for å vinne andre for den enhet en selv betrakter som den rette. I sin dypeste grunn består den økumeniske holdning i betingelsesløs lydighet mot Kristi vilje med sin kirke. Og Jesu Kristi vilje med sin kirke er at den skal *samle alle mennesker til ett i Ham*. Men det er det samme som å si at Kristus vil at hans kirke skal være *katolsk*, det vil si alminnelig, universell, som «samler til ett de Guds barn som er spredt omkring» (Joh. 11, 52). Rett forstått er derfor økumenisme og katolisisme ett og det samme. Nøyaktigere uttrykt: Økumenikk er kirkens katolisitet i praksis.

Hva det innebærer skal ikke nærmere utredes her, for nå foreligger på norsk det 2. Vatikankonsils dekret om Økumenismen, der kirkens syn på den økumeniske bevegelse blir klarlagt og forkynt for katolske kristne. Dermed er økumenismen ikke lenger — hva den forøvrig aldri egentlig har vært — bare en spesialitet for visse interesserte teologer. Den er offisielt blitt hele den katolske kirkes anliggende. En sann katolsk innstilling betyr derfor nå også å innta en sann økumenisk holdning. Når derfor nå konsilets dekret om økumenismen er tilgjengelig i norsk oversettelse, betyr det intet mindre enn innledningen til en ny epoke i den katolske kirkes historie i Norge. Det er ånden i dette dekret som skal bestemme retningslinjene

BERGEN		
 Strangt. 4 - Telefon 15020 - Bergen	UR hos FINCKELSEN I Nygårdsgaten v/Eldorado og i Sletten Shopping Senter	Johan H. BENTZON A/S En gros - Telefon 10106
WILLY BJARNOLL Malermester Tlf. 75 573	Etableret 1859 Telegramadresse Drevelin S. DREVELIN's EFTF. Kirurgisk instrumentmaker Bandagist Christian Michelsensgt. 5 - Telefon 13 181 Ortopedisk Verksted - Polioinstituttet Telefon 99 323	JACOB L. BERSTAD Kontorutstyr Bergen - Oslo Størst utvalg i moderne kjøkkenmaskiner
 FORSIKRINGSVÆSELSKAPET VESTA STIFTET 1860 SAMMENSLUTTET MED ÆOLUS OG <i>Bergens Brand</i>	A/s Smith Sivertsen's BAKERIER & CONDITORIER	MØHLENPRIS BAKERI S. Aakre Tlf. 11 616

for kirkens virksomhet i fremtiden, så vel verden over, som her hos oss.

Konsil-dekretet «Om økumenismen» består av tre kapitler. Det første kapitel redegjør for de katolske prinsipper for det økumeniske arbeid. Hovedtanken her er at nådens og sannhetens fylde er blitt betrodde den katolske Kirke, men at det ikke hindrer at mange viktige og positive elementer, som gir selve Kirken vekst og liv, også finnes utenfor den katolske kirkes synlige grenser. Som eksempler nevner dekretet: Guds skrevne ord, nådens liv, troen, håpet og kjærligheten sammen med andre gaver fra Den Hellige Ånd, og en del synlige elementer. Alt dette, som har sitt opphav i Kristus og fører til Ham, hører prinsipielt hjemme i Kristi ene Kirke.

Den kristne enhet kan ikke bli stående på dette prinsipielle plan, men må virkeliggjøres i praksis. Mulighetene for dette behandles så i dekretets neste kapitel: Økumenismen i praksis. Her legges vekten på kirkens egen indre fornyelse, og der pekes på betydningen av den bibelske og liturgiske bevegelse, forkynnelsen av Guds ord og katekesen, legmannsapostolatet, nye former for klosterliv, den kristne forståelse av ekteskapet, kirkens lære og virksomhet på det sosiale område. Alt dette kan betraktes som tegn og pant på lovende fremskritt for økumenismen. For det finnes, sier dekretet, ingen sann økumenisme uten indre omvendelse. Stor vekt blir også lagt på at de kristne

lærer hverandre bedre å kjenne gjennom et sannferdig og villig studium av hverandres lære og historie, åndelige liv og gudstjenester, religiøse psykologi og kultus. En slik dialog vil bringe frem i lyset såvel den katolske kirkes egen stilling, som de adskilte brødres sinn og holdning. Den felles bønn for enhet mellom de kristne blir også anbefalt, for slike felles bønner er et særlig effektivt middel til å oppnå enhetens nådegave, og gir et ekte uttrykk for de bånd som stadig knytter katolikkene til deres adskilte brødre.

Dekretets tredje kapitel gir så en vurdering av de kirker og kirkelige sammenslutninger som er adskilt fra Den romerske apostoliske Stol. Et første avsnitt inneholder særskilte betraktninger over de orientalske kirker. Så følger en redegjørelse for den katolske kirkes syn på de adskilte kirker og kirkelige sammenslutninger i Vesten. Ikke minst interesse knytter det seg til at betegnelsen «kirke» også er beholdt for de kirkene som er utgått fra reformasjonen.

Det vil av dette fremgå hvor betydningsfull denne konsiluttalelse er. Dette understrekes da også i det forord som biskop *John W. Gran* har skrevet for denne norske oversettelse av dekretet om økumenismen. Selve oversettelsen er klar og nøyaktig, oversatt av en dyktig teolog og en god kjenner av det norske sprog. Man merker nok at det er en oversettelse man har for seg, men i dette tilfelle må det sies å være en fordel, ved at den autentiske latinske tekst derved kommer til sin rett. For i dette offisielle kirkelige dokument er hvert ord veiet på gullvekt av over 2000 konsilfedre, og til slutt sanksjonert av paven selv. Et dokument med en kirkelig autoritet fortjener derfor et inngående studium av enhver som i sitt kristenliv ønsker å la seg lede av kirkens eget syn på det viktige spørsmål om forståelse og enhet mellom alle dem som tror på Jesus Kristus.

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvgt. 9.
Tlf. 30 416.

Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.

Åpent hverdager
kl. 10.30—14.30,
17—20.
Lørdag kl. 10—12.30

NYGÅRDSGT. 4

**Gode
Bergens-
firmaer**

1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482
BERGEN

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk
Solheimsgt. 25
Tlf. 99 016 Bergen

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrsforretning
TORNØEGÅRDEN - BERGEN

KNUDSEN
i Marken
Møbler — Gardiner — Tepper

BERGENS GJÆRDENEFABRIK A/S
Montering av gjerder
Tlf. 15 522 - 14 731

Peter M.

KOLDERUP

Strandgaten 60
Glass - Porselen - Stentøy

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

Hos oss finner De alt i
Undertøy - Sengeutstyr

FABRIKUTSALGET A/S

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

OSLO

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 43 22 36

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

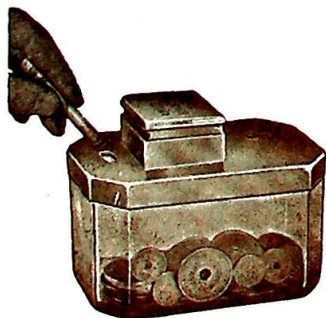
KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlfgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK

« KLAR »

Fåes i banker over hele landet

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

WISBECH
ARTISERELSKAP

MAJORSTUA - OSLO
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tlf. 21 69 06

SØREN HANSEN
Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØNN

Gladsv. 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

HVA ER UNDERFORSIKRING?
Hvis forsikringssummen er lavere enn
verdien av Deres innbo risikerer De å
ikke få full erstatning. La ikke dette
hende Dem.

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

Melitta
KAFFEFILTER

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE

DRØYERE KAFFE

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90